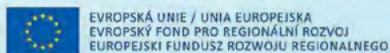

Paskov

miejsce z historią, dla pogody ducha i relaksu

Miroslav Lysek

SŁOWO WSTĘPNE

Nazwa Paskov po raz pierwszy pojawia się przed 750 laty w testamencie biskupa ołomunieckiego Bruna z Schaumburgu. Historia tej miejscowości była niezwykle skomplikowana i dlatego stoimy przed niełatwym zadaniem dotarcia do swoich korzeni, pogodzenia się z przeszłością i czerpania z doświadczeń naszych przodków. Przede wszystkim burzliwe minione stulecie, w którym doszło do rozwoju przemysłu, wybuchu dwóch wojen światowych, zmian w stosunkach społecznych i majątkowych, zmieniło oblicze zamku i otaczającego krajobrazu. Zmieniało się pojęcie wartości oraz więzi z miejscem. Zmieniał się też stosunek okolicznych mieszkańców do samego Paskova.

Odkrywanie zapomnianej historii rodzi w nas dumę, zwiększa pewność siebie i otwartość na świat. Paskov stał się siedzibą Regionu Brama Śląska, który sąsiaduje od wschodu z Republiką Słowacką a od zachodu z Ostrawą. Obecnie mieszka w nim 33 tysiące obywateli. Współpracuje z partnerami w Polsce i na Słowacji, remontuje i ożywia zamek i jego otoczenie organizując imprezy, buduje nową infrastrukturę usługową dla mieszkańców, wspiera ich inicjatywy i stara się promować swoją miejscowość, by przyciągnąć tutejszych i zagranicznych gości.

W świadomości zmienia się postrzeganie miejscowości. Nie jest to już tylko przemysłowy ośrodek związany z wydobywaniem węgla, produkcją celulozy lub prefabrykatów budowlanych, ale także miejscem, gdzie znajduje się zamek, gdzie organizowane są wystawy lub inne imprezy, miejscem, które żyje i chce żyć swoim, a jednocześnie nowoczesnym stylem.

Obserwujemy tutaj trzy nawzajem łączące się potrzeby ludzkie – poznanie, spokój i odpoczynek, które zapraszają do odwiedzenia tego do tej pory mało znanego miejsca.

Dlatego niniejsza publikacja poświęcona jest różnym miejscowym fenomenom. Krótkim tekstom towarzyszą fotografie uzupełnione mapką z zaznaczoną lokalizacją danego miejsca. Paskov jako centrum szerszej pojętego regionu nie zapomina o zabytkach, przyrodzie oraz innych ciekawostkach znajdujących się w okolicy.

Góż więcej dodać? Zapraszamy do Paskova, by poznać jego ciekawą historię, zaznać spokoju i zrelaksować się.

POZNAJEMY PASKOV

Zamek, rzeźby, zabytki sakralne i turystyka

O długiej i bogatej historii Paskova mówi szereg ciekawych zabytków. Przede wszystkim zamek, który od strony ulicy Nádražní wita przybysza budynkami przedzamcza, obok znajduje się willa zamkowa, a przed bramą wejściową barokowe rzeźby św. Jana Nepomucena i św. Sebastiana. Na teren zamku wchodzimy przez bramę w budynkach przedzamcza, albo też bramą parkową, która znajduje się sto metrów dalej na wschód i jest przez cały dzień otwarta. Odnowiona elewacja północnego i wschodniego skrzydła zamku sprawia, że chce się wejść do środka. Ekspozycja poświęcona jest historii Paskova, herbom właścicieli majątku, parkowi zamkowemu, a zwłaszcza jego zarządcy w 2. połowie XIX wieku – znakomitemu entomologowi Edmundowi Reitterowi. Kilka pomieszczeń zostało przeznaczonych na wystawy czasowe, z których najokazalszą jest Galeria Zamkowa w korytarzach pierwszego piętra.

Park wokół zamku został założony w XIX wieku, najpierw we francuskim stylu, później w angielskiej manierze. Grupa rzeźb przy wschodnim skrzydle zamku przedstawiająca greckie boginie Atenę, Nike, Tyche i Eris oraz towarzyszącego im Herkulesa umieszczonego na wysepce ciekę Říčki należy do ciekawych i wyjątkowych na pograniczu morawsko-śląskim przykładów artystycznej interpretacji dziedzictwa mitologii antycznej.

W parku znajduje się też pomnik upamiętniający jednego z wyzwolicieli Paskova V.I. Kirilova. Inny ciekawy pomnik przy ul. Nádražní, w sąsiedztwie zamku obok mostu przez rzekę Olešna, poświęcony jest miejscowej drużynie skautów. Niedaleko, na domu nr 38, znajduje się tablica pamiątkowa Edmunda Reittera, który w tym domu mieszkał. W czasie pobytu w Paskovie nie można pominąć Rynku z rzeźbą św. Floriana. Na uwagę zasługują również zabytki sakralne, z których najważniejszy to kościół św. Wawrzyńca i przynależący do niego budynek probostwa.

Bardziej szczegółowych informacji można dowiedzieć się z oryginalnych tablic „Ciekawostki z historii Paskova” (*Zajímavosti z historie Paskova*) rozmieszczonych wzdłuż trasy mierzącej 4,5 km, a które łączy wspólne logo.

[illegible]

Ogólny widok zamku i przedzamcza od strony parku

Barokowa willa na terenie zamku

Przedzamcze od ulicy Nádražní

Atrium na parterze zamku

Herby właścicieli Paskova

Galeria zamkowa z miejscem na wernisaże

Galeria Biblioteka

Zegar słoneczny nad wejściem do przedzamcza

Herb Stolbergów nad wejściem do przedzamcza

Detal drzwi wejściowych

Detal okna w wieży przedzamcza

Detal dekoracji stiukowej we wnętrzu zamku

Herb Mitrowskich z Nemysla

Detal balustrady we wnętrzu zamku

Grupa rzeźb antycznych bogiń i lwa przed wschodnim skrzydłem zamku

Rzeźba lwa

Rzeźba Ateny

Rzeźba Nike

Rzeźba Tyche

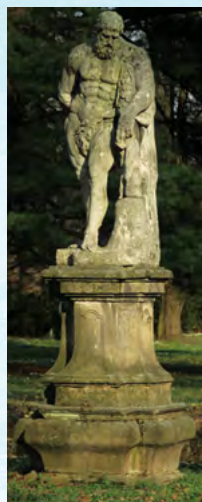

Rzeźba Eris

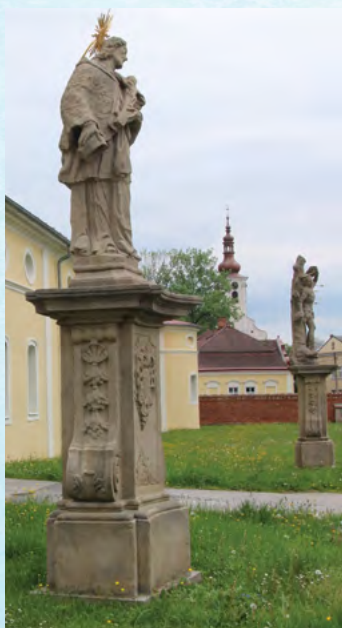
Wysepka na cieku Říčky w parku zamkowym z rzeźbą Herkulesa

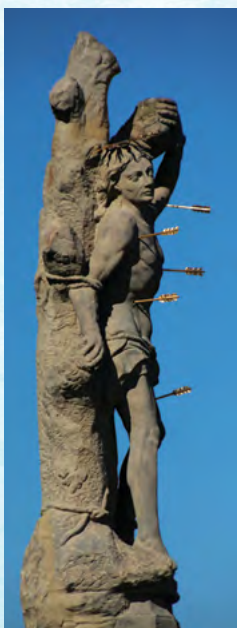
Rzeźba Herkulesa

Detal rzeźby Herkulesa

Rzeźby św. Jana Nepomucena i św. Sebastiana

Rzeźba św. Sebastiana

Rzeźba św. Jana Nepomucena

Detal rzeźby św. Sebastiana

Rzeźba św. Floriana

Rynek z rzeźbą św. Floriana

Budynek urzędu miasta z rzeźbą T.G. Masaryka

Rzeźba T.G. Masaryka

Tablica pamiątkowa na pomniku skautów

Pomnik V.A. Kirilova w parku zamkowym

Tablica pamiątkowa V.A. Kirilova

Pomnik skautów koło Olešnej

Budynek nr 35, gdzie mieszkał E. Reitter

Tablica upamiętniająca E. Reittera na budynku nr 35

Kościół św. Wawrzyńca przy ulicy Misteckiej

Krzyż koło kościoła

Krzyż Borovca

Budynek plebanii przy ulicy Misteckiej

Kaplica w Oprechticach

Krzyż koło ścieżki rowerowej

Krzyż Havránka

Dawny śpichlerz miejski

Kaplica Borovca

Kolumna przy ul. Kirilova

Obraz św. Krzysztofa wraz z legendą koło miejsca do odpoczynku

System informacyjny - ciekawostki z historii Paskova

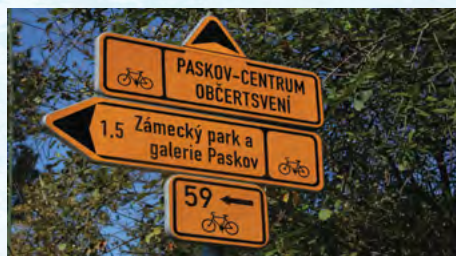

Tablica informacyjna koło ścieżki rowerowej

Drogowskazy informujące o szlaku turystycznym

Oznakowanie ścieżki turystycznej

Oznakowanie na ścieżce rowerowej

Tablica informacyjna o Paskovie w centrum

Tablica o mostach przez Ostrawice

Tablica systemu informacyjnego

PASKOV MIEJSCEM SPOKOJU I ODPOCZYNKU

Przyroda, sport, place zabaw i kultura

Paskovskie zakątki przyrodnicze są oazą spokoju, a liczne obiekty sportowe i place zabaw pozwalają na aktywne spędzenie wolnego czasu. Nie brak też miejsc i imprez bogatych w wydarzenia kulturalne.

Park wokół zamku, który leży na obszarze 17 hektarów, dzięki występowaniu chronionego chrząszcza pachnicy dębowej znalazł się na europejskiej liście specjalnego obszaru ochrony siedlisk. Romantyczną atmosferę odnajdujemy przede wszystkim w północnej części parku z ciekim wodnym Říčky i rzadkimi krzewami. Dominującym elementem potoku jest wysepka z rzeźbą Herkulesa. Istotnym elementem krajobrazu w zachodniej części parku jest rzeka Olešná. Liczne ławki znajdujące się w parku zachęcają do przyjemnego odpoczynku w okresie wiosennym, letnim i jesiennym, kiedy park zmienia się zachowując swoją ujmującą atmosferę.

Innym fenomenem Paskova są jego stawy. Spacer wokół dwóch stawów Kuboň lub grupy stawów przy ulicy Místeckéj to relaks w oazie spokoju i malowniczym miejscu. Specyficznym miejscem jest też zbieg dwu rzek Ostrawicy i Olešnej niedaleko obiektów kopalni Paskov, mostu kolejowego przez Ostrawicę i hałdy węgla. W tym miejscu styka się pierwotny naturalny krajobraz z krajobrazem przemysłowym ukształtowanym przez człowieka w ostatnim pięćdziesięcioleciu.

Jeżeli odwiedzający ten teren chcą połączyć wygodę ze sportem, warto przyjechać do Paskova na rowerze ścieżką rowerową Ostrawa-Beskidy, którą wykorzystują również zwolennicy poruszania się na łyżworolkach. Zainteresowani tenisem znajdą korty tenisowe nie tylko w centrum koło Orlovni, ale również w części zwanej Oprechtice. Obok Orlovni jest do dyspozycji również hala do badmintonu. Całość uzupełniają kilka placów zabaw, które na pewno zadowolą zainteresowanych rodzinnymi wycieczkami. Często znajdują się w pobliżu restauracji.

Wśród licznych imprez kulturalnych należy wymienić przede wszystkim tradycyjne Jarmarki Wielkanocny i Bożonarodzeniowy, Bajkowy Zamek, Dzień Dziecka lub Dzień Stowarzyszeń. W ich organizacji często uczestniczą miejscowe organizacje pozarządowe, do których należy m.in. stowarzyszenie Po súsedsku (Po sąsiedzku) i jego dziecięcy zespół folklorystyczny Paskovjanek, który przywraca tradycje folklorystyczne.

Oleśna w parku zamkowym

Młynek wodny na cieku Říčki

Miejsce na odpoczynek

Kwiat tulipanowca amerykańskiego

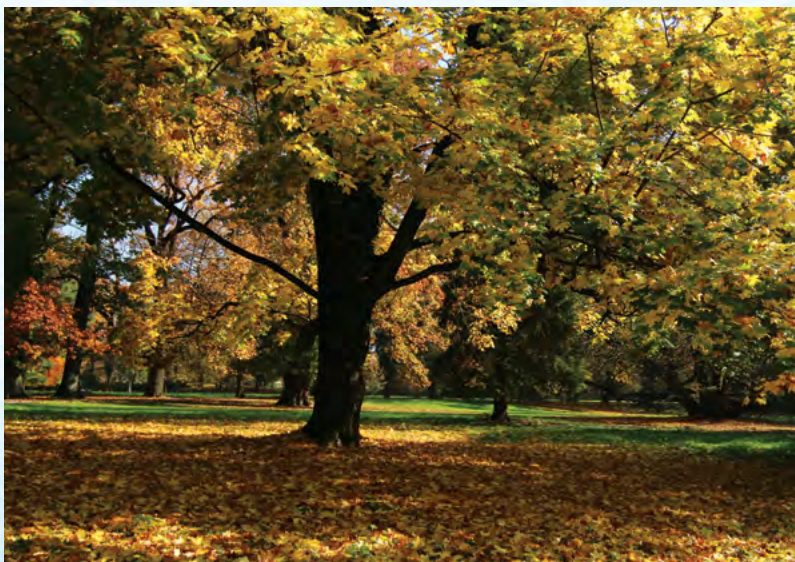

Piękno w detalu

Lato w parku zamkowym

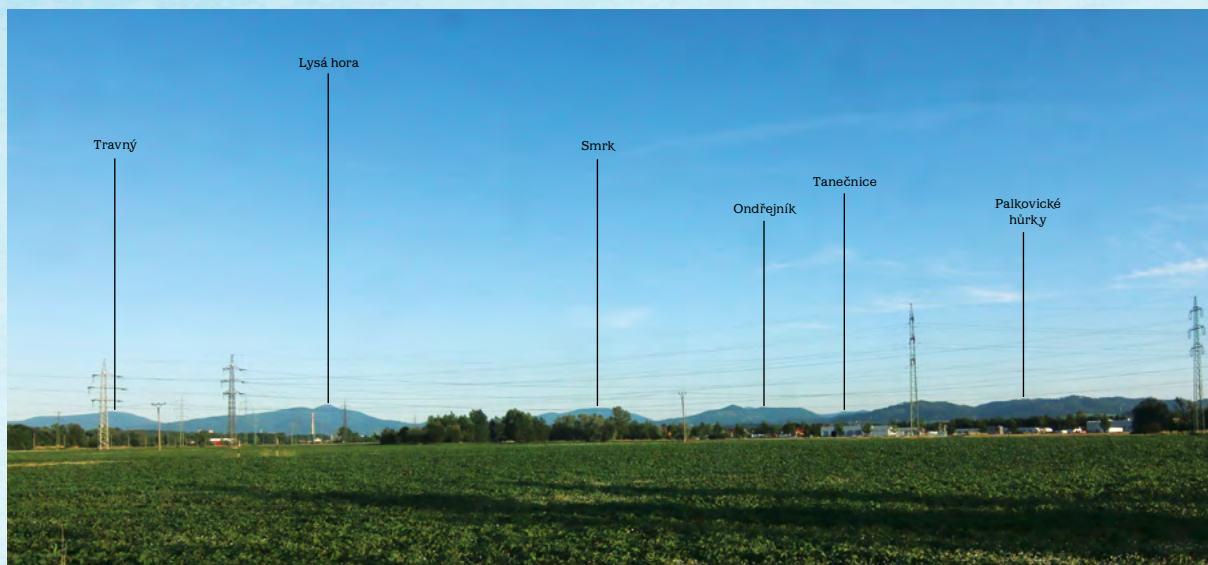

Piękno barw jesieni

Świadek długowieczności

Panorama Beskidu Morawsko-Śląskiego od Vodárni

Staw Kuboň

Staw Labuťák

Rzeka Ostrawica z mostu drogowego

Ujście Oleśnej do Ostrawicy

Staw Kohut

Oleśna przy ulicy Rudé armady

Na ścieżce rowerowej Ostrawa-Beskydy

Korty tenisowe koło Piwiarni Orlovna

Korty tenisowe koło restauracji Na Hasce w Oprechticah

Boisko koło szkoły podstawowej

Plac zabaw w Ogrodzie Spotkań Generacji

Plaża i plac zabaw koło ścieżki rowerowej

Nowa hala koło Piwiarni Orlovna przed dokończeniem (październik 2017)

Sala gimnastyczna przy szkole podstawowej

Plac zabaw koło restauracji Na Hasce

Plac zabaw koło przedszkola

Plac zabaw koło restauracji Na Rychtě

Plac zabaw w oazie spokoju przy Rynku

Występ zespołu Paskovjanek

Scena z Bajkowego zamku

Wernisaż wystawy W Galerii Zamkowej

Członkowie stowarzyszenia folklorystycznego Po Sąsiedzku

Sprzedający na jarmarku wielkanocnym

OKOLICE PASKOWA

Zabytki, przyroda, sport i rekreacja

Ciekawe miejsca i te, gdzie można odpocząć znajdują się także w okolicy Paskova.

O umiejętnościach tutejszych cieśli z XVI i XVII wieku świadczą drewniane kościoły w Rzepiszczu i Siedliszczu oraz Ostrawie-Hrabová, które należą do zespołu karpackich kościołów północno-wschodnich Moraw i Śląska, jedynego w swoim rodzaju na terenie Republiki Czeskiej. W dodatku w Rzepiszczu (Řepiště) i Siedliszczu (Sedliště) można poprosić o przewodnika. Usługę przewodnicką oferuje również kościół w Szonowie (Šenov), który ze względu na swoją wyjątkową architekturę nazywany jest „Perłą Śląska”. Do niewielkich, lecz dla śląskiej części okolic Paskova wyjątkowych budowli technicznych przy gospodarstwach rolnych należą wiatraki. Można je zobaczyć w Więclowicach (Václavovice), Rzepiszczu, Szonowie lub Racimowie (Vratimov). Wszystkie posiadają tablice informacyjne oraz miejsce do odpoczynku. O historii opowiadają też ekspozycje w tutejszych muzeach. Krajoznawczy charakter posiadają wystawy w Szonowie i Siedliszczu, techniczny w Racimowie (muzeum wojskowe Army Land) lub Staříču (muzeum górnictwa). Wśród wielu pomników na uwagę zasługuje pomnik Wyzwolonej Ziemi na Wzgórzu Widokowym Bezruč w Siedliszczu, który symbolizuje wiejskie oblicze regionu. Z tego miejsca rozciąga się też piękny panoramiczny widok Beskidów.

Swoje ścieżki edukacyjne stworzyło Miasto Szonów oraz Ostrawa-Hrabová.

Ciekawym miejscem pod względem przyrodniczym jest park zamkowy w Szonowie lub staw Kamenec w Kaniowicach (Kaňovice). Interesujące rozwiązanie parku Petra Bezruča w Sviadnovie może przyjemnie zaskoczyć odwiedzających. Należy też przypomnieć Tamę Stolberga na rzece Ostrawicy w Žabni, którą wybudował ostatni szlachecki właściciel paskovskiego zamku Günter Stolberg.

Uprawianie różnego rodzaju sportów zapewnia klub jeździecki w Sviadnovie, skatepark i street workout w Racimowie oraz ścieżka rowerowa Ostrawa-Beskidy.

Na zakończenie trzeba dodać, że w każdym mieście lub na wsi w okolicy Paskova można także znaleźć liczne obiekty gastronomiczne, w których zazwyczaj można zjeść coś smacznego.

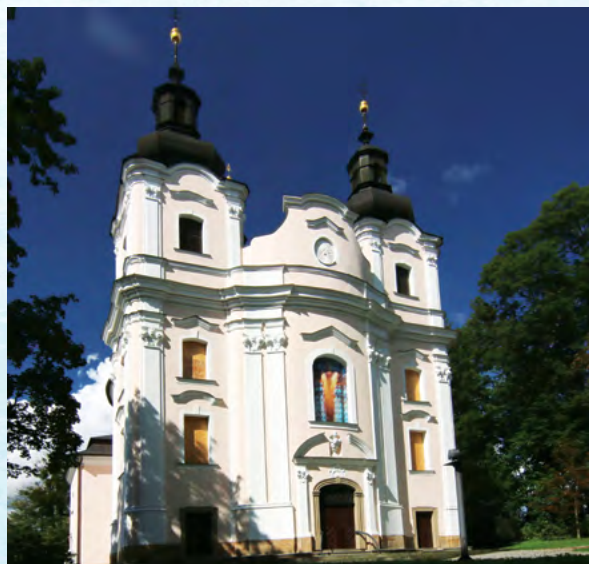
Kościół św. Michała Archanioła w Rzepiszczu

Kościół Wszystkich Świętych w Siedliszczu

Kościół św. Katarzyny w Ostrawie-Hrabová

Kościół Opatrzności Bożej w Szonowie

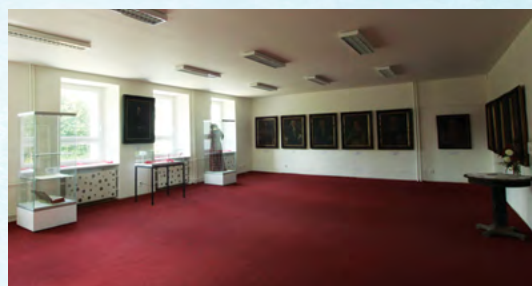

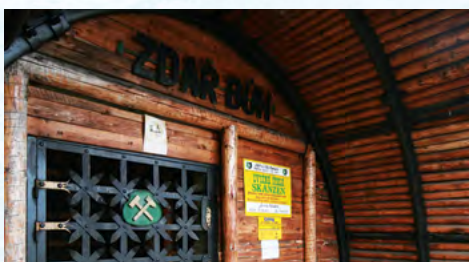
Muzeum Lachów w Siedliszczu

Ekspонат z muzeum w Szonowie

Ekspozycja szonowskiego muzeum

Muzeum górnictwa w Staříču

Muzeum Army Land w Racimowie

Lokomotywa kopalniana w muzeum górnictwa w Staříču

Nowy wiatrak w Więclowicach

Ścieżka edukacyjna w Ostrawie-Hrabovej

Ścieżka edukacyjna w Szonowie

Pomnik Wyzwolonej Ziemi w Siedliszczu

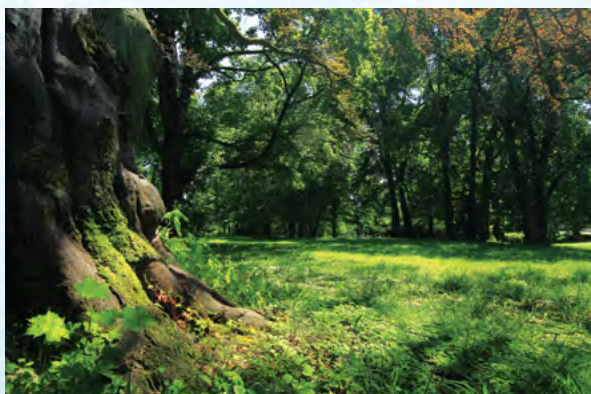
Panorama Beskidu Morawsko-Śląskiego patrząc ze Wzgórza Widokowego Bezrucza w Siedlischu z opisem okolicy

Tama na Ostrawicy w Żabni

Park Petra Bezruča w Sviadnovie

Park zamkowy w Szonowie

Staw Kamenec w Kaniowicach

Na ścieżce rowerowej Ostrawa-Beskidy w Rzepiszczu

Plac zabaw koło wiatarka w Rzepiszczu

Teren klubu jeździeckiego w Sviadnovie

Ściana wspinaczkowa w Sviadnovie

Basen w Racimowie

Plac zabaw w Siedliszczu

Korty tenisowe w Siedliszczu

Plac zabaw w Więclowicach

Skatepark i street workout w Racimowie

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Lokalizacja, połączenie komunikacyjne, usługi i informacje

Paskov leży w północno-wschodniej części Republiki Czeskiej, w kraju morawsko-śląskim, w powiecie Frydek-Mistek. Od północy bezpośrednio sąsiaduje z Ostrawą, jej miejską częścią Ostrawa-Hrabová. W willi zamkowej przy ulicy Nádražní ma swoją siedzibę instytucja regionalna – Dobrowolny Związek Gmin Region Brama Śląska (*Dobrovolný svazek obcí Region Slezská brána*) oraz Miejskowa Grupa Działania Brama Śląska (*Místní akční skupina Slezská brána*).

Paskov posiada bardzo dobre połączenie. Z najbliższych miast – Ostrawy i Frydku-Mistku – można tutaj dojechać komunikacją miejską, a także autostradą D56 (zjazd 43 i 44). Obok kina Panorama znajduje się duży parking, również z miejscami dla autobusów. Miejsca parkingowe znajdują się także przed centrum handlowym, przed zamkiem, centrum komunalnym i na rynku. Dworzec kolejowy oddalony jest od centrum tylko 1,5 km. Do Paskova łatwo dojechać również z Lotniska Leoša Janáčka Ostrava, które znajduje się w odległości 16 km.

W centrum Paskova znajduje się ośrodek zdrowia z apteką, centrum handlowe, kino, poczta i urząd miejski. Z usług gastronomicznych można skorzystać w czterech restauracjach oraz w kawiarni i cukierni. Większość posiada place zabaw, co umożliwia przyjemne spędzenie czasu rodzinom z dziećmi. Nie brakuje również pensjonatu oferującego noclegi.

Dla tych, którzy preferują aktywne spędzanie wolnego czasu przygotowane są obiekty sportowe. Swoją niewielką restaurację, kort tenisowy i plac zabaw posiada również osada Oprechtice w zachodniej części Paskova.

Pamiątki oraz różne publikacje można nabyć w urzędzie miejskim lub na zamku.

Lokalizacja poszczególnych ważnych budynków oraz punktów usługowych została przedstawiona na mapce centrum Paskova lub na pozostałych mapkach w naszej publikacji. Ich wykaz można znaleźć na ostatniej stronie.

Pozostałe informacje, w tym o aktualnych imprezach i wydarzeniach, można znaleźć na stronach internetowych i Facebooku:

**www.mesto-paskov.cz | www.slezskabrana.cz
www.facebook.com/slezskabrana/**

Spis treści

Słowo wstępne.....	1
Poznajemy Paskov - zamek, rzeźby, zabytki sakralne i turystyka	2
Paskov miejscem spokoju i odpoczynku - przyroda, sport, place zabaw i kultura	16
Okolice Paskova - zabytki, przyroda, sport i rekreacja	26
Informacje praktyczne - lokalizacja, połączenie komunikacyjne, usługi i informacje ...	34

Wykaz map

Paskovskie rzeźby i pomniki	3
Zabytki sakralne Paskova	11
System informacyjny „Ciekawostki z historii Paskova”	14
Obiekty sportowe i place zabaw	17
Okolice Paskova.....	27
Centrum Paskova	35

Paskov - miejsce z historią, dla pogody ducha i relaksu

Koncepcja, tekst i fotografie: Miroslav Lysek © 2018

Tłumaczenie na j. polski: Irena Prengel-Adamczyk

Mapy: 3A Design, s.r.o. © 2018

Szata graficzna: Anežka Špačková © 2018

Druk: KLEINWÄGHTER holding s.r.o.

Nakład: 500 szt.

Wydawo: Miasto Paskov 2018

Wydanie pierwsze

ISBN 978-80-270-3382-9

Wydano w ramach projektu:
„Wzajemna pomoc dla wzajemnego poznania: Pszczyna – Paskov”,
dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Beskidy

